

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

יב.

עין משפט
נר מצוה

א [עושה] י"ד סימן א
ע"פ ג'
ב ב מ"י פ"ד
מלכות שמיטה
הלכה א סג ע"פ סג
טושי"ע י"ד סימן א סעף
א סעף ד'
פג ד ה טושי"ע ע"פ
ג'
פד ו ז מ"י פ"ד מלכות
תומות הלכה ו
[טושי"ע י"ד סימן ג' א
סעף ל']
פה ח מ"י ס' הלכה ג'
פו ט י ב מ"י פ"ד
מלכות שמיטה הלכ'
ח ועיין כ"מ שהאר"ן
קמ"ג ע"פ סג טושי"ע י"ד
ק"א סעף ד'.

רבינו גרשום

(אלא הדר) [ידילמא]
היבא דאפשר למבדקה
אפשר והיבא ללא אפשר
לא אפשר ולא אמרין
במקום נקב קא שחית; וכי
[בשחיטה] היבא דאפשר וכו' הכא נמי
היבא דאפשר וכו' הכא נמי
דאפשר אפשר ולעולם
לא אולין בתר רובא
היבא דכילין [למבדקה]
למבדקה; [אמר ליה
חוקתו שחית כלומר
דאמרין לשחית שחית או
יראל אתר מומחה שחית
ורוב מצויין אצל שחיטה
מומחין הן הכא נמי
[בשחיטה] הבראה אחד
שחית נמא דרוב מצויין
אצל שחיטה מומחין הן
ולמה ליה לראות מחתה
ועד סוף; לעולם [ידידע
ללא גמיר וכו' וכו']
שחית שחית ושמא דרס
ומשום הכי צריך לראות
מחתה ועד סוף; אמר
לוי אן חוקתו תרומ
כלומר אי"פ שמצא תרומ
צריך לתרומ פעם אחרת
כדבעין לפרוש לקמן
לעולם אן חוקת שליח
וכי אבל שחיטה אי נמי
איניש וכו' אבל בתרומה
[קאמר] [ידילמא] איניש
אחרניא שמע ב' והתורם
שלא מדעת וכו'. דכתיב
והתרם אתה אתה ר' יהודה
[ס"ל] אסור [דלא אמרין]
רוב מצויין אצל שחיטה
מומחין הן; לעולם דכ"ע
רוב מצויין אצל שחיטה
מומחין באשפה שבשוק
כולי עלמא לא פליגי
דאסור דודאי נתגבלו
בשחיטה [נמי] [והשוחטין
[ושחטן] השליכן

ונפקא מינה ליהי שראינוה שהיה לה חלב קודם לידה להיהיא לא
מפטרין מנטעם חלב ואפשר דאף רש"ג סבר דחלב פוטור והשתא
אתי ספיר דאשכחן רש"ג דלא חייש למיעוטא בריש כל הללמיס (ע"ו
ד' מ:) דלא גזר שאר מקומות אטו אותו מקום כדגור ר"מ התם ורבי
יוחנן נמי אכל לעיל (דף ה:) משחיטת
כותי ולא גזר כהו כדגור ר"מ ובעשרה
יוחסין (קידושין דף פ.) גבי שני דברים
שאין בהן דעת לישאל ועשאן הכתוב
כו משמע נמי דרבי יוחנן כרבינן
דר"מ ס"ל והא דא"ר יוחנן צסוף אין
מעמידין (ע"ו דף נט:) למעוטי מוריס
ובציות צית אוריין וסתמא כר"מ
התם היו סתם ואח"כ מחלוקת בריש
כל הללמיס (סס מ:) והא דאמר רש"ג
כל ששה שלשים יוס צלם אינו נפל
הא לא ששה פקי שחיתו נפל מן
הגג או אכלו אפי צפרק ר' אליעזר
דמילה (שבת דף קה:) וקיימא לן התם
כוותיה אע"ג דרובין אינן נפלים וכן
מוך שמינה ימיס בצבמה אסרינן
התם ולא אולין בתר רובא התם
משום דלא יצא להקל בערוה והכריחוה
חליצה צמת מוך שלשים ולא רלו לסמוך
על הרוב ולהתירה לשוק בלא חליצה
שלא יאמרו העולם שפיהק ומת יוצא
ידי לעו וקלקול ולכן גם לענין
אצילות פטור שלא יצא להקל בצבמות
ועוד דבלאו הכי יצא להקל בצבמות
דקי"ל (מו"ק דף ק"ג.) הלכה כדברי
המיקל בצבול וסארו כמנו כן בצבמה
דגורו צבמה אטו אדם דאי לא הא לא
קיימא הא אי נמי אסור בצבמה
אפי' בצבמה שלא יצא להתירה צבולה
שיחא קרוב לפיהק ומת:

פסח וקדשים מאי איבא לימיר אלא אפשר
דאפשר אפשר היבא דלא אפשר לא אפשר
ה"ג היבא דאפשר אפשר היבא דלא אפשר
לא אפשר: א"ר נחמן אמר רב ראה אחד
ששחט אם ראהו מתחלה ועד סוף מותר
לאכול משחיטתו ואם לאו אסור לאכול
משחיטתו היכי דמי אי ידיע דגמיר למה לי
ראה ואי ידיע דלא גמיר פשיטא ואלא דלא
ידע אי גמיר אי לא גמיר ל' לימא ר' רוב מצויין
אצל שחיטה מומחין הן מי לא תניא ר' הרי
שמצא תרנגולת שחוטת בשוק או שאמר
לשלוהו צא שחוט והלך ומצא שחוט
חוקתו שחוט אלמא אמרינן רוב מצויין
אצל שחיטה מומחין הן הכא נמי לימא רוב
מצויין אצל שחיטה מומחין הן לעולם ידיע
דלא גמיר וכו' דשחט קמן חד סימן שפיר
מהו דתימא מדהאי שפיר הך נמי שפיר
קמ"ל האי אתרמויי איתרמי ליה אידך שמא
שהה שמא דרס בעא מיניה רב דימי בר
יוסף מרב נחמן האומר לשלוהו צא ושחוט
והלך ומצא שחוט מהו אמר לו חוקתו שחוט
האומר לשלוהו צא ותרומ והלך ומצא תרומ
מאי אמר ליה יאין חוקתו תרומ מה נפשך
אי חוקת שליח עושה שליחותו אפילו
תרומה נמי ואי אין חוקת שליח עושה שליחותו
אפילו שחיטה נמי לא אמר ליה ל' כ' תיבול
עלה כורא דמלחא לעולם יאין חוקת שליח
עושה שליחותו ושחיטה אי נמי (ה) דילמא
איניש אחרניא שמע ואזל שחט רוב מצויין
אצל שחיטה מומחין הן תרומה דילמא איניש
אחרניא שמע ואזל תרם הוה ליה תרם שלא
מדעת והתורם שלא מדעת אין תרומתו
תרומה לימא רוב מצויין אצל שחיטה
מומחין הן תנאי היא ר' דתניא הרי שאבדו
לו גדייו ותרנגוליו והלך ומצאן שחוטים רבי
יהודה אומר רבי חנינא בנו של רבי יוסי
הגלילי מתיר אמר רבי נראין דברים של רבי
יהודה שמצאן באשפה ודברי רבי חנינא
בנו של ר' יוסי הגלילי שמצאן בבית מאי לאו
בהא קמיפליגי דמ"ם אמרינן רוב מצויין אצל
שחיטה מומחין הן ומר סבר לא אמרינן רוב
מצויין אצל שחיטה מומחין הן אמר רב נחמן
בר יצחק לא דכולי עלמא רוב מצויין אצל
שחיטה מומחין הן ובבית דכ"ע לא פליגי
דשרי באשפה שבשוק דכולי עלמא לא פליגי
דאסור כי פליגי באשפה שבבית מ"ם אדם
עשוי להטיל נבלתו באשפה שבבית ומר סבר
איין אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה
שבבית אמר מר אמר רבי נראין דברי רבי
אשפה אילימא אשפה שבשוק הא אמרת דכולי עלמא לא
לאו פשיטא באשפה שבבית אימא סיפא ודברי רבי חנינא
בנו של רבי יוסי הגלילי שמצאן בבית ממש האמרת דכולי
עלמא לא פליגי דשרי אלא פשיטא באשפה שבבית קשיא דרבי אדרבי

פסח וקדשים מאי איבא לימיר
דאפשר אפשר היבא דלא אפשר לא אפשר
ה"ג היבא דאפשר אפשר היבא דלא אפשר
לא אפשר: א"ר נחמן אמר רב ראה אחד
ששחט אם ראהו מתחלה ועד סוף מותר
לאכול משחיטתו ואם לאו אסור לאכול
משחיטתו היכי דמי אי ידיע דגמיר למה לי
ראה ואי ידיע דלא גמיר פשיטא ואלא דלא
ידע אי גמיר אי לא גמיר ל' לימא ר' רוב מצויין
אצל שחיטה מומחין הן מי לא תניא ר' הרי
שמצא תרנגולת שחוטת בשוק או שאמר
לשלוהו צא שחוט והלך ומצא שחוט
חוקתו שחוט אלמא אמרינן רוב מצויין
אצל שחיטה מומחין הן הכא נמי לימא רוב
מצויין אצל שחיטה מומחין הן לעולם ידיע
דלא גמיר וכו' דשחט קמן חד סימן שפיר
מהו דתימא מדהאי שפיר הך נמי שפיר
קמ"ל האי אתרמויי איתרמי ליה אידך שמא
שהה שמא דרס בעא מיניה רב דימי בר
יוסף מרב נחמן האומר לשלוהו צא ושחוט
והלך ומצא שחוט מהו אמר לו חוקתו שחוט
האומר לשלוהו צא ותרומ והלך ומצא תרומ
מאי אמר ליה יאין חוקתו תרומ מה נפשך
אי חוקת שליח עושה שליחותו אפילו
תרומה נמי ואי אין חוקת שליח עושה שליחותו
אפילו שחיטה נמי לא אמר ליה ל' כ' תיבול
עלה כורא דמלחא לעולם יאין חוקת שליח
עושה שליחותו ושחיטה אי נמי (ה) דילמא
איניש אחרניא שמע ואזל שחט רוב מצויין
אצל שחיטה מומחין הן תרומה דילמא איניש
אחרניא שמע ואזל תרם הוה ליה תרם שלא
מדעת והתורם שלא מדעת אין תרומתו
תרומה לימא רוב מצויין אצל שחיטה
מומחין הן תנאי היא ר' דתניא הרי שאבדו
לו גדייו ותרנגוליו והלך ומצאן שחוטים רבי
יהודה אומר רבי חנינא בנו של רבי יוסי
הגלילי מתיר אמר רבי נראין דברים של רבי
יהודה שמצאן באשפה ודברי רבי חנינא
בנו של ר' יוסי הגלילי שמצאן בבית מאי לאו
בהא קמיפליגי דמ"ם אמרינן רוב מצויין אצל
שחיטה מומחין הן ומר סבר לא אמרינן רוב
מצויין אצל שחיטה מומחין הן אמר רב נחמן
בר יצחק לא דכולי עלמא רוב מצויין אצל
שחיטה מומחין הן ובבית דכ"ע לא פליגי
דשרי באשפה שבשוק דכולי עלמא לא פליגי
דאסור כי פליגי באשפה שבבית מ"ם אדם
עשוי להטיל נבלתו באשפה שבבית ומר סבר
איין אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה
שבבית אמר מר אמר רבי נראין דברי רבי
אשפה אילימא אשפה שבשוק הא אמרת דכולי עלמא לא
לאו פשיטא באשפה שבבית אימא סיפא ודברי רבי חנינא
בנו של רבי יוסי הגלילי שמצאן בבית ממש האמרת דכולי
עלמא לא פליגי דשרי אלא פשיטא באשפה שבבית קשיא דרבי אדרבי

הכי
דכרבי חנינא סבירא ליה: קשיא דרבי אדרבי. דברישה נראו לו דברי רבי יהודה לאסר
באשפה שבבית ובסיפא נראו לו דברי רבי חנינא בנו של רבי יוסי הגלילי דמותר באשפה שבבית אם כן קשיא דרבי אדרבי:
הכי

פסח דאמר רחמנא (שמות יב) ואכלו את הבשר ושלמים דאמר
רחמנא (שס ט) ואכלו אותם אשר כופר בהם מנלמד שהכפרה תלויה
אף באכילה מאי איכא למימר אלף ודאי איכל דקמין ארובא היכא
דלא אפשר ואפי' הכי פליגי בקטן וקטנה משום דאפשר. לדין נמי היכי
ילפינן מיניה ר' אלף ודאי הלכה למשה
מסיני (ב) הא דמכנין ארובא
אפי' היכא דאפשר אי נמי אחרי
רבים להטות (שס ט) משמע בין
רובא דליתיה קמן בין רובא
דליתיה קמן דמאי שנא האי מהאי
והא מלתא סמכין ולא דקיקין כל
י"ח טרפות. ונקוצת הריאה משום
דשכיח צה ריעותא דקיקין והיכא
דליתרמי ודאפירשה ריאה ולא דק
מתכלא דמכנין הא ואלרז הוה
דאמר (לעיל דף ע.) נשחטה צחוקת
היתר עומדת ואין מפרסמין הדבר:
אי ידיע דגמיר שמכיר צו שמומלד
בהלכות שחיטה: ידיע דלא גמיר.
שמכיר צו שאין ידיע בהלכות שחיטה:
פשיטא. דראה מותר דלא ששה
ולא דרס ולא ראה אסור שמא ששה
או דרס: דלא ידיע אי גמיר אי לא
גמיר. ולאשמועינן דלא סמכין אסתמא
עד שיהא מכיר צו שידע: **ז' מומחין**
הן. שאם לא היה מומחה לא היה
שחוט: **רוב מצויין אצל שחיטה**. כלומר
רוב השוחטין: **אוהלך**. בעל הצית:
ומלא תרומ. ולא ידע מי תרמו:
חוקת שליח עושה שליחותו. כל
השוחטין עושין שליחותן ומחוקתין להו
צבך מחתא שנתרמו בשליחותם: **ואם
אין עושה שליחותו אפילו שחיטה
נמי לא**. דשמא לא שלוחו שחט אלף
אחר שאינו צקי בהלכות שחיטה:
ל' **סיבול עלה כורא דמלחא**. כשתמדוד
לי כור של מלח צבך שאומר כ'
ובדיותא דכשתמלח הוא: **אין חוקת כו'**:
אלף ספק עושה ספק אינו עושה:
אי נמי שמע איניש וכו'. אפילו שמע
איש אחר: **סורס שלא מדעת אינה
פדומה**. דשלימות דתרומה מגס אתם
אחרני (י) [עין דף כג:] אתם גם אתם'
לרבות שחוטת ומינה מה אתם
לדעתכם אלף שחוטת לדעתכם: דרך
נבלות להשליך לאשפה: **מדקאמר רבי
נראין דברי ר' יהודה באשפה מכלל
דפליגי רבי חנינא אפילו באשפה
ומדקאמר דברי ר' חנינא צבית מכלל
דפליגי ר' יהודה אפילו צבית: דכולי
עלמא לא פליגי דשרי**. דרוב מצויין
אצל שחיטה מומחין הן: **האסור**.
דכיון דהשליך לאשפה: **סס ודאי נתגבלה
בשחיטה** צבחה או צדרסה: **אין
אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה
שבבית**. משום דמסרח ואיכא ריח
רע: **והא אמרס דכולי עלמא וכו'**.
ומאי נראין דברי פלוני ו' או דברי
פלוני והלא שניהם שוין צה: **אלא
פשיטא**. באשפה קמני היינו אשפה
שבבית דפליגי צה ולאשמועינן דכרבי
יהודה סבירא ליה: **הא אמרס נכולי
עלמא שרי**. ומאי נראין דברי רבי
חנינא דמשמע אכל דברי ר' יהודה
אין נראין ר' יהודה נמי שרי צה:
אלא פשיטא. מאי צית באשפה

גליון הש"ס
רש"י ד"ה פסח וכו' אלא
דאי ה"למ"ם עיין לקמן
ד' נ ע"כ כמ"ם ד"ה מאי
וע"פ:
גליון הש"ס
הגהות הב"ח
(א) נמי א"ר אב"י פ"ל
ומתב דלמלא נמחה:
(ב) רש"י ד"ה פסח וכו'
ממיני הוא דמכנין:
מוסף רש"י
לכי תיבול עלה כורא
דמלחא. כדכתיבא אהרי
ליה, כשתמדוד לי כור של
מלח אומר לך עמנו של
דבר שבת ד' וכו'. ערובין
לו וקמן ק"ב. ל' שאל
אחרניא דכשתמלח עלה
כור של מלח לא חותל
לשוחטם לו ל'ו [שבת ש"ח].
שמצאן באשפה. שדין
נבלה להשליכה באשפה
(ב"מ כ"ד).

שיטה מקובצת
א' לימא רוב מצויין
אצל שחיטה. גבי מי
חוס' כבודות דף כ ע"ב:
ס' הלכה למשה מסיני
הוא א': א' והיכא
דאחרני' א': דאיתפא
ריאה: [ז' מומחין הן שאם
לא היה וכו'. גבי בקצת
ס"י כתיב (רוב מצויין)
כלומר רוב השוחטים
מומחים הם שאם לא היה
מומחה לא היה שחוט:
ס' והלך בעל הבית. (עוד)
ג' בכל הספרי די נמצא
והלך אח"כ בעל הבית
ומצאו שחוט ולא ידע מי
שחטו אם שלוחו ולא אחר:
דשחט חד סימן קמיה
שפיר והלך לו הוראה
וגמר זה שחיטתו והלך.
וכו': [ז' חוקת שליח וכו'.
ג' בקצת ס"י עושה
שליחותו כל השוחטין
מוחוקין בכך ולאחר
שנתרמו בשליחותן דאי
עושה שליחותן:] [ז' ומאי
נראין דברי פלוני ולא כדברי
פלוני והלא:] [ז' ממש
תאור לא פריך. ג' ע"י
חוס' כבודות דף ע"ב:]

(א) נבלה דל"ל דאסתפקא.
הכי